

РЕШЕНИЕ

№ 668

гр. София, 04.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Светлин Михайлов
Снежана Бакалова

при участието на секретаря Ваня Ил. Иванова
като разгледа докладваното от Теодора Кръстева Въззивно търговско дело № 20231001000428 по описа за 2023 година

С решение № 18/04.01.2023 г. по т. д. № 498/2022 г. по описа на Софийски градски съд, ТО, VI – 1 състав е обявена неплатежоспособността на „Бромак“ ООД, ЕИК 030090456, определена е начална дата на неплатежоспособността – 31.12.2018г., открито е производство по несъстоятелност и „Бромак“ ЕООД е обявено в несъстоятелност, постановена е обща възбрана и заповест за наем на имуществото на „Бромак“ ЕООД, както и прекратяване дейността на дружеството.

Недоволен от решението е останал длъжникът „Бромак“ ЕООД, който го обжалва с доводи за неправилност и необоснованост.

Твърди, че в хода на първоинстанционното производство поради допуснати от съда процесуални нарушения, дружеството е било лишено от възможността да защити правата си, като участва в процеса и оспори твърденията на молителя „Хидроенергийни проекти“ ЕООД /н./, че е неплатежоспособно. Представя пред САС финансовите отчети за периода от 2018 г. до 2022 г. от които било видно, че разполага с достатъчно краткотрайни активи да покрива текущите си задължения.

Изтъква, че съдът не е изследвал публично и общоизвестно обстоятелство, видно от списъка на приетите вземания в производството по несъстоятелност на „КТБ“ АД /н/, че „Бромак“ ЕООД е кредитор с вземане, многократно надвишаващо размера на вземането на молителя.

Поддържа, че вземането на молителя обуславящо материалноправната му легитимация на кредитор не произтича от търговска сделка и не е сред изброените в чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ, както и че е погасено по давност, включително в частта за лихвите и за неустойките.

Ответникът по жалбата синдикът на „Хидроенергийни проекти“ ЕООД /н./ Б. М. я оспорва и моли решението да бъде потвърдено.

Твърди, че жалбата е недопустима, защото правомощията на органите на управление на „Бромак“ ЕООД били прекратени и същата следвало да бъде преподписана от синдика.

Оспорва доводите, че договора за заем не е търговска сделка, тъй като липсвали доказателства, че предоставените суми са използвани от заемателя с цел различна от търговската му дейност.

Поддържа, че първоинстанционният съд не е допуснал процесуални нарушения и след като длъжникът не е оказал съдействие на вещото лице и не е обявил финансовите си отчети в ТР за периода след 2017 г., то правилно е приложена презумпцията за неплатежоспособност на дружеството.

Излага разбирането, че самото съществуване на вземания приети в производството по несъстоятелност на „КТБ“ АД /н./ не означава, че те ще бъдат изплатени на кредитора, поради което и не следвало да бъдат взети предвид, като финансови активи на дружеството.

Счита възражението за погасяване на вземанията по договора за заем за преклудирано, а по същество за неоснователно.

Въззивната жалба е подадена срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, в срока по чл. 259 от ГПК и от легитимирано да обжалва лице в процеса. Ограничаване правата на неплатежоспособния длъжник по чл. 635 ТЗ касае дейността на дружеството – правото на управление и на разпореждане с имуществото, но не и процесуалната легитимация на управителя да представлява длъжника в производството по чл. 625 ТЗ, в което последният е страна до приключване на делото с влязъл в сила съдебен

акт. Налице е правен интерес от обжалване на решението, поради което, жалбата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съдът въз основа на доводите на страните и при съвкупния анализ на доказателствата по делото, намира са установено следното:

С въззивната жалба е оспорено вземането на молителя по договора за заем от 25.03.2014 г., като задължение на „Бромак“ ЕООД /н./ по търговска сделка и е направено възражение, че същото е погасено по давност. Съобразно даденото с тълкувателно решение № 1/2017 г. на ОСТК на ВКС, разрешение, както съдът по несъстоятелността може служебно да събира доказателства за неплатежоспособността на длъжника по всяко време, така и длъжникът може да ангажира такива и да прави възражения касаещи предмета на делото, по отношение на които се формира сила на присъдено нещо – състоянието на неплатежоспособност/свръхзадълженост и началната му дата и след приключване на първото по делото заседание. По отношение обаче на възраженията и свързаните с тях доказателства, относими към активната легитимация по молбата /за несъществуване на твърдяното от кредитора правоотношение, за погасяване на претендираното вземане – по давност, чрез плащане, прихващане и др./ е налице преклузия. Тя може да бъде преодоляна само, ако съдът е допуснал процесуални нарушения, рефлектирали върху защитата на длъжника, каквито доказателства по делото не са налице, поради което и САС намира възражението за погасителна давност пред въззивната инстанция за недопустимо. Относно възражението свързано с преценката на характера на договора за заем, следва да бъде подчертано, че съгласно чл. 286 ТЗ търговска е сделката, сключена от търговец, която е свързана с упражняването от него занятие. След като заемът не е от кръга на посочените в чл. 1, ал. 1 ТЗ търговски сделки, за да се приеме, че страната по сделката я прави търговска по своя характер, трябва да се отговори на въпроса, дали договора за заем е бил свързан с упражняването от търговеца занятие, съобразно оборимата презумпция на чл. 286, ал. 3 ТЗ. В случая, след като и двете страни са търговци и при необорването от страна на ответника на презумпцията на чл. 286, ал. 3 ТЗ, това тяхно качество определя сделката като субективна търговска сделка. Изцяло в тежест на ответника е било да докаже, че конкретната сделка не попада в кръга на този критерий и не се намира в причинна връзка с упражняването от него търговско занятие. Това по делото в първата инстанция не е сторено, поради което и

възражението пред САС е преклудирано.

Съобразно приетата пред първоинстанционният съд СИЕ, финансовите показатели на „Бромакс“ ЕООД показват, че към 31.12.2017 г. дружеството е било в състояние безпроблемно да обслужва краткосрочните си задължения по търговски сделки. За периода след тази дата обаче, съдът е приложил последиците на чл. 161 ГПК приемайки за доказани фактите относно които, страната е създала пречки за събиране на допустими доказателства, а именно, за установяване на имущественото състояние, тъй като дружеството не е представило документи, които да послужат за изследване на финансовото състояние след 01.01.2018 г., нито е заявило за обявяване в търговския регистър отчетите си за последните три години. Така съдът е стигал до извода, че 31.12.2018 г. е началната дата за неплатежоспособността на „Бромакс“ ЕООД, след която, за длъжникът е налице трайна, обективна невъзможност да изпълнява задълженията си към всички кредитори.

Въз основа на представените във въззивното производство доказателства е изготвена ССЕ според която, финансово – икономическия анализ на „Бромакс“ ЕООД налага следните показатели за рентабилност:

Коефициента за обща ликвидност за 2018 г. е 163.95, за 2019 г. – 75.33, за 2020 г. – 67.82, за 2021 г. - 84.46 и за 2022 г. – 84.46. За целия период този коефициент е по – голям от 1, а това означава, че дружеството е в състояние да покрива бързи плащания по краткосрочни задължения. За същия период, над нормата от 0.6 е и коефициента за бърза ликвидност и това потвърждава извода, че за „Бромакс“ ЕООД е било възможно да изпълнява краткосрочните си задължения. За периода 2017 г. – 2020 г. стойностите на коефициента за абсолютна ликвидност превишават препоръчителните нормативи. Под тях са само стойностите за 2021 г. и за 2022 г. /0,05/, но според вещото лице този факт не се отразява на цялостното икономическо състояние на дружеството, тъй като стойностите на коефициентите за обща и бърза ликвидност за целия период, надвишават значително препоръчителните им нормативи. За изследвания период, по – големи от препоръчителната нормативна стойност от 0.3 са и коефициентите за незабавна ликвидност и сочат, че дружеството не е имало проблем да се справя с плащанията по краткосрочните си задължения.

Коефициентът за финансова автономност за 2018 г. е 0.47, а за

периода от 2019 г. до 2022 г. е 0.48. Референтната стойност е единица и по – ниските показатели са индичия за степен на финансова зависимост на дружеството от ползване на чужди средства. Същевременно, според вещото лице, невинаги наличието на задлъжнялост може да се определи като негативен резултат. При наличие на активи и умело използване на привлечени средства, експертизата твърди, че може да се направи извод за ефективност на собствения капитал в дейността на фирмата.

Според констатациите на вещото лице, за процесния период съотношението между активи и пасиви е почти 2:1 в полза на активите на „Бромакс“ ЕООД спрямо задълженията. Най – голям дял в дълготрайните материални активи на дружеството формират акции и дялове в предприятия от група. Дружеството е и кредитор в производството по несъстоятелност на „КТБ“ АД /н./ с включена в списъка на приетите от синдиците вземания сума в размер на 11 062 850, 70 лв. По делото няма данни, вземанията на „Бромакс“ ЕООД да са оспорени в производството по несъстоятелност на банката, поради което и след като са приети, презумпцията е, че са събираеми.

По данни на ДДС дневника на „Бромакс“ ЕООД за покупките за периода от 01.01.2017 г. до 30.09.2023 г. и дневник на сметка 501 „Каса“, от 01.01.2010 г. до 30.09.2023 г. на дружеството, експертизата е констатирала, че последното плащане на „Бромакс“ ЕООД по търговска сделка е извършено на 31.10.2018 г. към „Киа Моторс България“ АД. Други плащания към кредитори не са установени, но причината за това според вещото лице, не е недостатъчност на имуществото на дружеството, доколкото в изследвания период, то е могло да покрива бързи плащания по краткосрочните си задължения.

Вещото лице обобщава, че брутния оперативен оборотен капитал на дружеството съответства на стойността на всички краткотрайни активи, които обезпечават текущата дейност на компанията, поради което и доколкото „Бромакс“ ЕООД е имало финансови затруднения, то те били с временен, а не с траен или необратим характер.

На базата на гореизложеното, съдът приема, че не се е осъществило основанието за откриване на производството по несъстоятелност по чл. 608 ТЗ, а именно неплатежоспособност на длъжника. За да е налице състояние на неплатежоспособност, не е достатъчно длъжникът да не плаща свое

изискуемо парично задължение, а *да не е в състояние да го изпълни* - т.е. стои изискването за невъзможност за плащане, като действителното икономическо състояние на длъжника. Цялостният анализ на финансово – икономическото състояние на длъжника показва, че след 01.01.2018 г. „Бромак“ ЕООД е разполагало с финансов ресурс за покриване на задълженията си с наличните краткотрайни активи, а именно те са от първостепенно значение за способността на дружеството да покрива дълговете с имуществото си, при отчитане интересите на кредиторите.

Ето защо, като е достигнал до извода, че са налице предпоставките за откриване на производство по несъстоятелност на „Бромак“ ЕООД първоинстанционният съд е постановил неправилен съдебен акт, който следва да бъде отменен.

По направените по делото разноси:

При този изход на спора, въззиваемия „Хидроенергийни проекти“ ЕООД /н./ следва да заплати от масата на несъстоятелността, сторените от въззивника „Бромак“ ЕООД разноси за производството пред САС, общо в размер на 1125 лв.

Водим от горното, САС,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 18/04.01.2023 г. по т. д. № 498/2022 г. по описа на Софийски градски съд, ТО, VI – 1 състав **и вместо него постановява:**

ОТХВЪРЛЯ молбата на „Хидроенергийни проекти“ ЕООД /н./, чрез синдика Б. М., ЕИК 175409154 по реда на **чл. 625 ТЗ** за откриване на производство по несъстоятелност на „Бромак“ ЕООД, ЕИК 030090459.

ОСЪЖДА „Хидроенергийни проекти“ ЕООД /н./, ЕИК 175409154 да заплати от масата на несъстоятелността на „Бромак“ ЕООД, ЕИК 030090459 сумата в размер **1 125 лв.** разноси за производството пред САС.

На основание чл. 613а ТЗ препис от решението да се изпрати за вписване в търговския регистър при Агенцията по вписванията по партидата на „Бромак“ ЕООД.

Препис от решението да се изпрати на СГС за вписване в книгата по чл. 634в ТЗ.

Решението може да се обжалва в 14 – дневен срок от вписването му в търговския регистър при Агенцията по вписванията по партидата на „Бромак“ ЕООД, пред Върховния касационен съд, при условията за допустимост на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____